

Sygn. akt V CSK 159/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa małoletniej A. K., działającej przez przedstawiciela ustawowego D. K.

przeciwko Powiatowi T.

o odszkodowanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 grudnia 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 5 grudnia 2012 r., sygn. akt V ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawiła w formie pytań: - „czy w świetle art. 361 § 1 k.c. polega wykazaniu związku przyczynowego w aspekcie prezentowanej w piśmiennictwie teorii adekwatnego związku przyczynowego, w przypadku odpowiedzialności placówki medycznej za skutki błędu lekarskiego, polegającego na nieprawidłowej decyzji odnośnie sposobu przeprowadzenia zabiegu lekarskiego wynikającego, z nieprzeprowadzenia badań będących podstawą do jej podjęcia, jak również w przypadku zaistnienia w trakcie przeprowadzenia zabiegu, wskazań do zmiany decyzji o sposobie przeprowadzenia zabiegu?”; - „czy w sprawach dotyczących zaniedbań i błędów lekarskich, można wyłączyć odpowiedzialność cywilną placówki medycznej na tej tylko podstawie, iż podjęta procedura zakończenia zabiegu medycznego, którego sposób przeprowadzania opierał się na nieprawidłowej diagnozie i rozpoznaniu, skutkował powstaniem mniejszego rozstroju na zdrowiu, aniżeli ten, który mógłby wynikać z tego samego sposobu przeprowadzenia zabiegu medycznego, albo bez tej procedury?”

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w niej istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia

problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Powołanie się na występowanie w sprawie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz zaprezentowania argumentacji jurystycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego dla systemu prawa, nie zaś tylko dla rozstrzygnięcia w tej sprawie, na tle której miało powstać. Skarga kasacyjna wnoszona jest jednak w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Powyższych cech nie mają postawione przez powódkę pytania, które postrzega ona jako zagadnienie prawne, które do tej pory nie było przedmiotem rozpoznawania przez Sąd Najwyższy.

Wykładnia art. 361 § 1 k.c. była wielokrotnie podejmowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Zgodnie z ustalonym w tym zakresie poglądem, artykuł ten wychodząc z ogólnego pojęcia przyczynowości, ogranicza odpowiedzialność cywilną tylko do niektórych następstw zdarzeń stanowiących jej podstawę. Stosownie do art. 361 § 1 k.c. adekwatne są „normalne” następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikła. Normalnymi następstwami zdarzenia, z którego wynikła szkoda są następstwa, jakie tego rodzaju zdarzenie jest w ogóle w stanie wywołać i w zwyczajnym biegu rzeczy, a nie tylko na skutek szczególnego zbiegu okoliczności, z reguły je wywołuje. Natomiast anormalne jest następstwo, gdy doszło do niego z powodu zdarzenia niezwyklego, nienormalnego, niemieszczącego się w granicach doświadczenia życiowego. Na skutek nadzwyczajnego zbiegu okoliczności, którego przeciętnie nie bierze się w rachubę. Nie wyłącza normalności w rozumieniu tego przepisu okoliczność, że mimo identycznych warunków zdarzenia określone następstwo nie zawsze występuje, ani też jego statystyczna rzadkość. Sformułowanie „normalne następstwo” nie musi oznaczać skutku koniecznego. O kwalifikacji następstw, jako normalnych lub

anormalnych, we wskazanym wyżej rozumieniu, decyduje oparta na obiektywnych okolicznościach ocena przy pomocy doświadczenia życiowego i aktualnych wskazań wiedzy. Istnienie normalnego związku przyczynowego podlega ocenie na podstawie całokształtu okoliczności faktycznych konkretnej sprawy. W granicach normalnego, zwykłego przebiegu zdarzeń, odpowiedzialność za szkodę może powodować nie tylko przyczyna bezpośrednio ją wywołująca, lecz także dalsza, pośrednia chyba, że jej następstwa pozostają w tak luźnym związku przyczynowym, iż ich uwzględnienie wykraczałoby poza normalną prawidłowość zjawisk, ocenianą według wskazanych uprzednio kryteriów doświadczenia życiowego i aktualnego stanu wiedzy (odnośnie do pośredniego związku przyczynowego porównaj między innymi orzeczenia Sądu Najwyższego z 21 stycznia 1946, OSN 1945-46, poz. 27, OSN 1954, poz. 2; z 30 kwietnia 1956 r., OSN 1957, poz. 48; z 21 czerwca 1960 r., OSN 1962, poz. 84; z 12 grudnia 1961, OSNCP 1963, poz. 201).

Pytania postawione przez powódkę nie dotyczą problemów o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętych w dotychczasowym orzecznictwie, lecz konkretnych zdarzeń, z którymi powódka wiązała odpowiedzialność pozwanego. Sądy obu instancji ustaliły fakty związane z przebiegiem ciąży i porodu, z których narodziła się powódka, oraz rozważyły, czy zaniechania diagnostyczne w stosunku do jej matki w okresie poprzedzającym poród miały znaczenie dla decyzji o sposobie zakończenia ciąży. Ustalenia Sądów obu instancji, którymi Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), wskazują na to, że wyniki zaniechanych badań, gdyby je przeprowadzono u matki powódki, nie dostarczyłyby argumentów za przeprowadzeniem u niej cesarskiego cięcia, a podjęcie takiej decyzji już w trakcie porodu siłami natury, gdy doszło do komplikacji w jego przebiegu, nie było zasadne ze względów medycznych. Uszczerbek na zdrowiu doznany przez powódkę w trakcie porodu mógłby być wiązany przyczynowo z zaniechaniami diagnostycznymi w stosunku do jej matki, gdyby okazało się, że przeprowadzenie pominiętych badań, z uwagi na ich wyniki, spowodowałoby wykonanie u niej cesarskiego cięcia, a zakończenie ciąży w ten sposób uchroniłoby powódkę przed urazem. Fakty pozwalające na takie wnioskowanie nie zostały jednak ustalone w sprawie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł,
jak w sentencji.

aw

jw